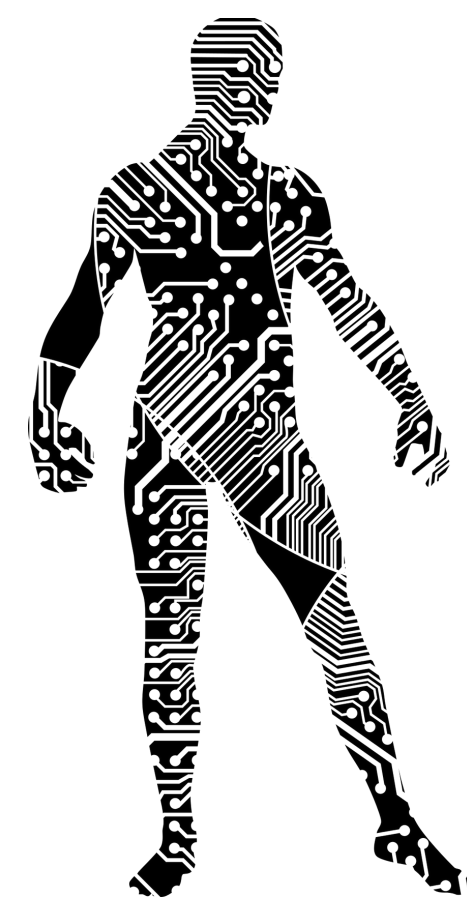
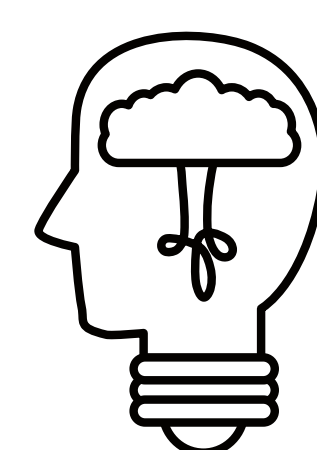
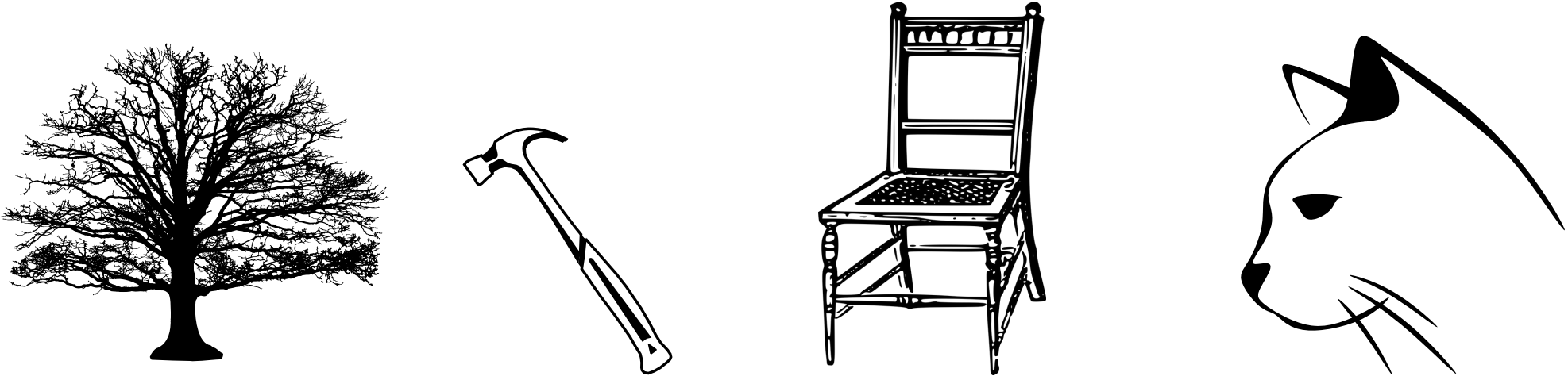
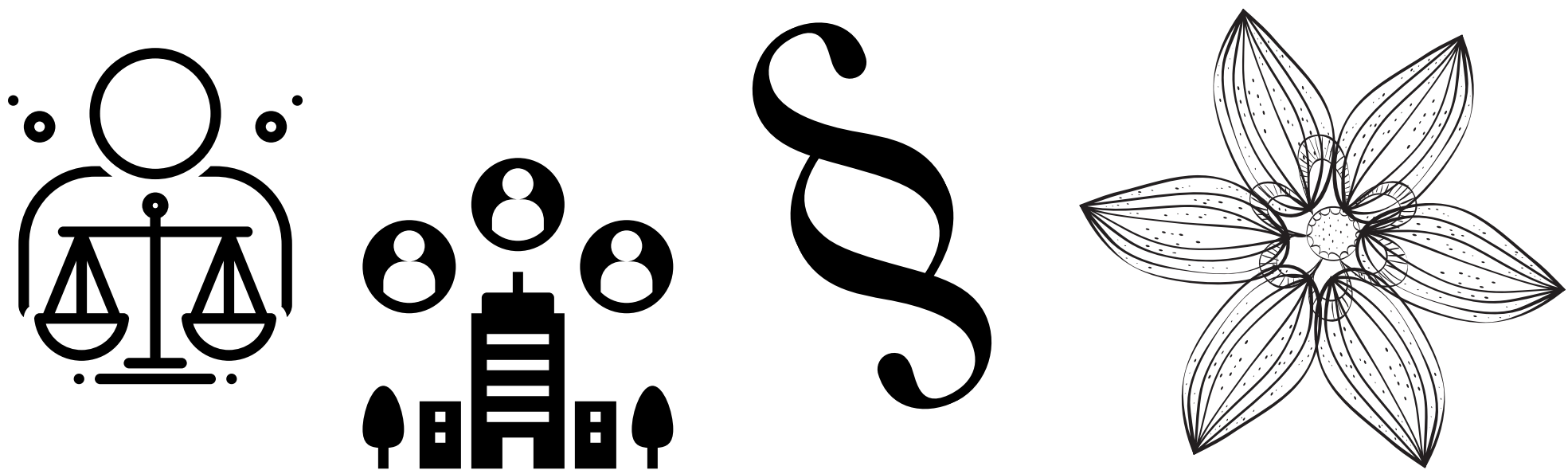
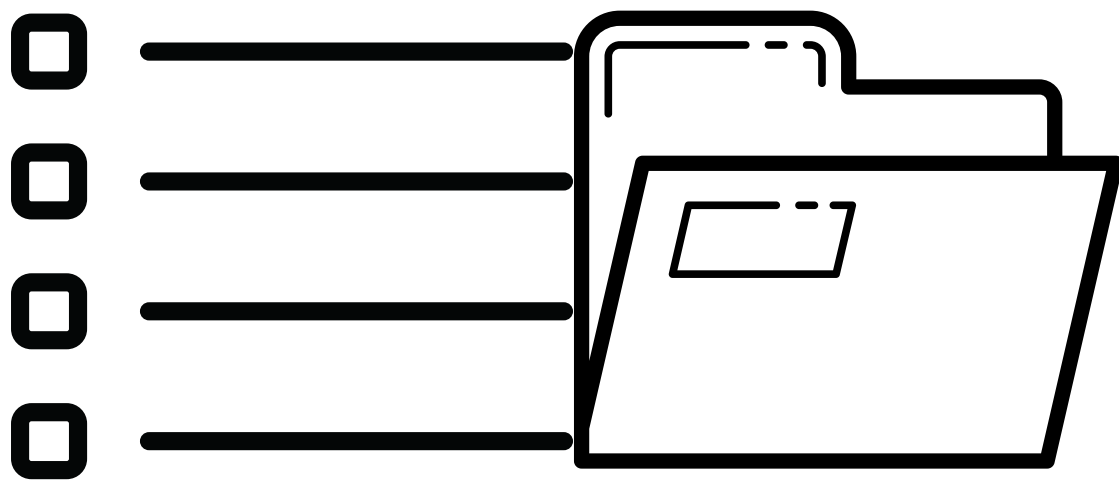
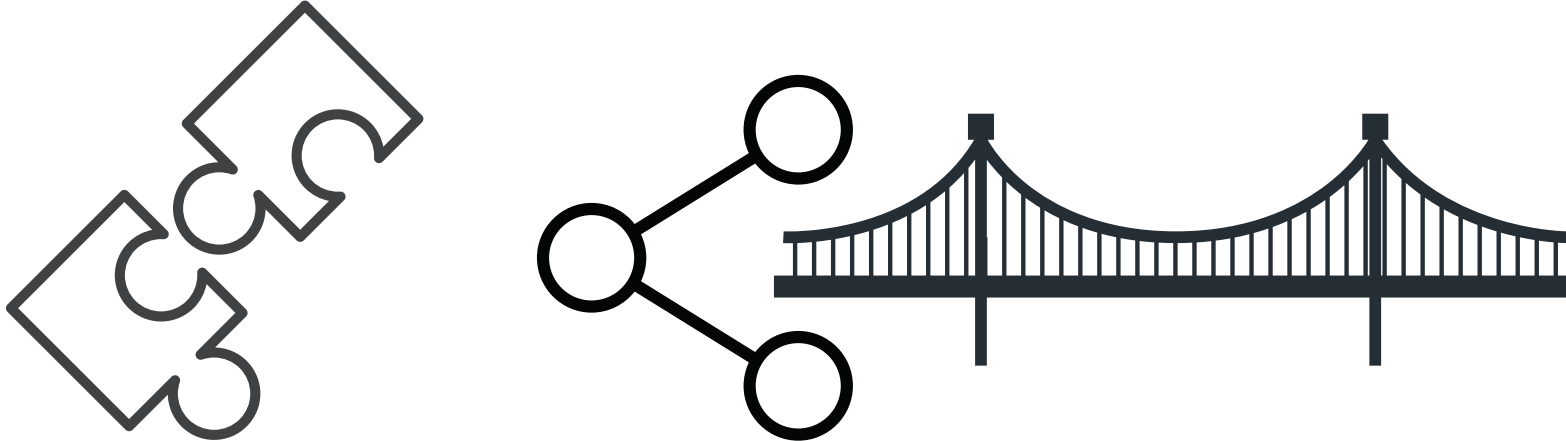

OD KONKRETU DO ABSTRAKCJI

czyli o **ucieleśnionych metaforach pojęciowych**

Jak to się dzieje, że będąc ludźmi, czyli istotami posiadającymi ciała, obcującymi na co dzień z konkretnymi przedmiotami, tworzymy abstrakcyjne pojęcia oraz posługujemy się abstrakcyjnym językiem?

KONKRET	ABSTRAKCJA
	
Przedmioty konkretne to takie, z którymi stykamy się każdego dnia. Są nimi obiekty, które postrzegamy zmysłowo. Są to zarówno obiekty naturalne (drzewo czy kot), jak i artefakty, czyli przedmioty stworzone przez człowieka (młotek, krzesło).	Obiekty abstrakcyjne to takie, których nie możemy poznać zmysłowo; stanowią one konstrukty naszego umysłu. To na przykład moralność, piękno, prawo czy korporacja. Nie istnieją one jako rzeczy materialne.
	
Przedmioty konkretne łatwo jest zaklasyfikować do określonej kategorii. Dzięki posiadanym przez nas pojęciom postrzegając różne drzewa wiemy, że wszystkie one należą do kategorii "drzewa". Gdy myślimy o rzeczywistości, przetwarzamy pojęcia. Jak pokazują liczne badania, gdy przetwarzamy pojęcia reprezentujący przedmioty konkretne, nasz mózg zachowuje się w podobny sposób jak wtedy, gdy ich doświadczamy (widzimy je, słyszymy czy ich dotykamy).	Obiekty abstrakcyjne jest trudniej kategoryzować, a pojęcia abstrakcyjne są dużo bardziej rozmyte. Większość z nas podobnie rozumie pojęcia takie, jak "drzewo" czy "kot" i zgadzamy się powszechnie co do klasyfikowania tych obiektów. Sprawa inaczej wygląda w przypadku wielu pojęć abstrakcyjnych. Różnimy się mocno w kwestii rozumienia sprawiedliwości, dobra czy piękna. Przetwarzanie pojęć abstrakcyjnych przebiega inaczej niż konkretnych. Z uwagi na to, że nie postrzegamy abstrakcyjnych obiektów, nasz mózg potrzebuje pewnego łącznika (pomostu) między pojęciami konkretnymi a abstrakcyjnymi.

Zgodnie z teorią metafor pojęciowych, takim łącznikiem są właśnie metafory rozumiane jako odwzorowanie.

DOMENA ŹRÓDŁOWA

Źródłem metafory pojęciowej jest to, co konkretne, czyli sposób, w jaki myślimy o przedmiotach konkretnych. Dzięki rozumowaniom przeprowadzanym na co dzień w odniesieniu do naszego otoczenia możemy myśleć o obiektach abstrakcyjnych. Odpowiada za to mechanizm odwzorowania, czyli przeniesienia tzw. schematów inferencyjnych od domeny źródłowej (konkretnej) do domeny abstrakcyjnej.

DOMENA DOCELOWA

Dzięki odwzorowaniu myślimy o tym, co abstrakcyjne, podobnie jak o tym, co konkretne. Na przykład, gdy mówimy, że ktoś "złamał prawo", posługujemy się metaforą "prawo to obiekt fizyczny". Oczywiście wiemy, że prawo to coś abstrakcyjnego i нефизycznego, ale myślimy o nim w sposób podobny, jak o rzeczach materialnych. Możemy złamać prawo, nieco podobnie jak gałąź drzewa. Podobnie jest w przypadku wielu innych pojęć abstrakcyjnych, które rozumiemy dzięki odwołaniu do konkretnego, poznawalnego cieleśnie świata.

Teoria metafor nie wyjaśnia jednak tego, jak w naszych głowach funkcjonują wszystkie pojęcia abstrakcyjne. Kontrowersje wzbudzają również jej główne założenia, począwszy od ucieleśnienia poznania po szczegółową wizję mechanizmu odwzorowania. Nie zmienia to jednak tego, że mimo upływu kilkudziesięciu lat, teoria ta nadal stanowi jedną z głównych teorii ucieleśnionych pojęć abstrakcyjnych.